

Ефективність тестового контролю знань студентів також залежить від дотримання психолого-педагогічних вимог до його застосування: необхідне поступове впровадження тестового контролю, дотримання організаційної чіткості в проведенні тестового контролю (визначення часу для виконання завдання, пояснення викладачем тестових завдань, забезпечення кожного студента стандартним бланком для відповідей), обов'язковий аналіз результатів тестування.

Ураховуючи наведені методичні рекомендації й особливості навчальної програми, викладач має адекватно підібрати форму тестового завдання. У середовищі вищого медичного закладу освіти, де першочерговим завданням є формування професійної компетентності, вважаємо за доцільне використовувати такі форми тестових завдань:

- відкриті тестові завдання з множинним вибором;
- тестові завдання на встановлення відповідностей;
- тестові завдання на відповідність частин;
- завдання на протиставлення або порівняння;
- завдання на відтворення правильної послідовності;
- завдання на відновлення відповідності частин;
- альтернативні закриті тестові завдання;
- завдання творчого характеру, що потребують додаткового самостійного опрацювання навчального матеріалу.

Тестування є одночасно і навчальною вправою, і засобом контролю. Використання тестових завдань як засобу навчання ефективне і виправдане з точки зору дидактики та психології. Чітка регламентованість процедури тестування і наявність еталона дозволяють оптимізувати навчальний процес, а спрямованість на активну розумову діяльність та об'єктивність результатів створюють у студентів позитивне ставлення до навчальної діяльності.

Тести виконують такі навчальні функції:

- 1) коригування і вдосконалення контрольованого матеріалу;
- 2) формування мовленнєвих навичок і вмінь;
- 3) стимулювання розвитку пам'яті та мислення [3, с.50].

Метод навчального тестування визнаний у всьому світі як надійний та об'єктивний. Його переваги так: відносна простота реалізації методу; мінімальні витрати навчального часу для тестування і часу викладача для перевірки робіт (адже тестування ще називають експрес-методом); швидкість отримання результатів випробування; можливість перевірки якості засвоєння і теоретичного, і практичного матеріалу; урізноманітнення власне процесу навчання; використання тестів для комп'ютеризації.

Контроль і оцінка знань студентів є гострою проблемою теорії і методики навчання й однією з головних частин навчального процесу. Контроль має відповідати певним вимогам і бути об'єктивним, систематичним, освітнім, діагностичним, виховним, формуючим, керівним, розвивальним, оцінювальним, усебічним, а також охоплювати всі ланки навчального процесу й сприяти його розвитку та вдосконаленню.

З часом змінюються форми і методи контролю знань студентів, але незмінною залишається його мета – об'єктивна перевірка рівня засвоєних знань, стимулювання систематичної самостійної роботи і пізнавальної активності студентів, оцінювання ефективності самостійної, індивідуальної роботи студентів, їхнього вміння працювати з навчальною, довідковою, методичною літературою. Правильно підібрані форми тестових завдань, відповідний дидактичний матеріал можуть значно скоротити час проведення контролю знань, допомагають викладачеві скоригувати навчальний курс.

Список використаної літератури

1. Агапов В. Ю. Алгоритмы целеполагания в современных педагогических технологиях / Агапов В. Ю., Мишакова Л. М. – Рязань, 1994. – 33 с.
2. Чельшкова М. Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов: учебное пособие / М. Б. Чельшкова. – М. : Логос, 2002. – 432 с.
3. Лернер И. Я. Показатели системы учебно-познавательных заданий / И. Я. Лернер // Новые исследования в педагогических исследованиях. – М. : Педагогика, 1990. – Вып. 2. – С. 3-74.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА СПЕЦІАЛЬНИХ КАФЕДАХ

М'якінькова Л.О., Тесленко Ю. В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Обґрунтовано думку, що шляхами підвищення ефективності навчання на спеціальних кафедрах є підвищення мотивації студентів і застосування сучасних цифрових та інформаційних технологій.

Ключові слова: навчальна мотивація, навчальний тренажер, інформаційні технології.

Науково-технічний розвиток обумовив нові сучасні соціальні та науково-технічні вимоги до лікарів-спеціалістів, які базуються на необхідності постійної самоосвіти та вдосконалення власних знань і вмінь.

Відповідно, умови інформаційного суспільства диктують нові вимоги до побудови освітньої програми у вищому медичному навчальному закладі. Багато років у навчальному процесі вищих медичних навчальних закладів головна роль приділялася вивченню й освоєнню об'єктивних методів дослідження і симптомокомплексів, що характеризують те чи інше захворювання за клінічною симптоматикою. Сучасні медичні рекомендації базуються не тільки на виявленні характерних об'єктивних ознак захворювання, але й, у першу чергу, ураховуючи поліморфізм, поліморбідність і приховану симптоматику захворювань, на побудові чіткого діагностичного алгоритму з достовірними або вірогідними критеріями, у тому числі лабораторно-інструментальними, які дозволяють верифікувати діагноз із тією чи

іншою ймовірністю та надавати медичну допомогу відповідно до стандартів. Чим більшою кількістю сучасних діагностично-лікувальних практичних навичок володіє лікар, тим більше він затребуваний на ринку медичних послуг.

Таким чином, молодий лікар, який бажає відповідати сучасним вимогам за рівнем знань і вмінь, має оволодіти не тільки мануальними методами діагностики клінічної медичної дисципліни, а й мати навички виконання, інтерпретування та проведення аналізу результатів сучасних методів дослідження, які постійно вдосконалюються. Оволодіння новими методиками діагностики, що використовуються в медичній галузі, насамперед набувають великого значення в сучасній освітній роботі зі студентами на спеціальних кафедрах.

Перерозподіл значущості між теоретичними знаннями і практичними навичками пред'являє амбітні вимоги до викладання практичної дисципліни. Так, науково-педагогічні працівники кафедри, що викладає спеціальну дисципліну, мають відповідати таким вимогам:

- умотивованість викладачів до вдосконалення власних знань і вмінь;
- наявність відповідної матеріально-технічної бази кафедри;
- постійне підвищення кваліфікації лікувально-діагностичного і педагогічного рівнів науково-педагогічних працівників.

Водночас і студенти мусять відповідати сучасним вимогам, які висуваються до майбутніх лікарів. На жаль, у сучасних соціокультурних умовах частина студентів від початку не відповідає вимогам вишу та більшість втрачають умотивованість до навчання в його процесі. Дискредитація професії лікаря за соціальними критеріями ускладнює взаємодію між викладачем і студентом та пошук мотиваційних впливів.

Основні види мотивації роботи студентів:

- зовнішня мотивація – залежність професійної кар'єри від результатів навчання у виші; зазначимо, що цей вид мотивації найуразливіший у нашій державі – результативність навчання не забезпечує гарантій адекватного працевлаштування амбітного молодого спеціаліста і відповідного матеріального стимулювання;
- внутрішня мотивація – схильність студента, його здібності до навчання в тому чи іншому виші; вплив зазначеного фактора складається з підготовки до вступу в профільний навчальний заклад, тестування з профорієнтації, обґрунтованої рекомендації при визначенні напрямку освіти;
- процесуальна або навчальна мотивація – розуміння студентом користі від виконаної роботи, психологічна позитивізація як у професійному плані, так і в розширенні світогляду й ерудиції майбутнього спеціаліста; вірогідно, це – єдиний вид мотивації студента, доступний впливу педагогічного колективу, насамперед викладачам дисциплін практичного спрямування.

Від викладача залежать формування способу мислення, креативність студентів, швидкість реакції при прийнятті рішення в навчальній або реальній клінічній ситуації. Наступництво між навчальними поняттями, навчальною задачею і реальною клінічною ситуацією, легкість орієнтування в реальній практиці можуть бути досягнені шляхом використання в навчальному процесі алгоритмічних схем розв'язання будь-якої проблеми та навчальних тренажерів і стимуляторів, які за допомогою комп'ютерних програм відтворюватимуть перебіг стану віртуального пацієнта, зміну стану в реальному часі залежно від застосованого лікування тощо. Упровадження подібних методик у навчальний процес потребує менших витрат, ніж придбання високоточного діагностичного обладнання, одночасно даючи змогу майбутнім спеціалістам сформувати навички роботи з новітнім обладнанням у реальних умовах.

Усе це змушує замислитися над роллю і місцем спеціальних кафедр у процесах формування особистості та професійного становлення майбутнього лікаря під час навчання у вищому медичному закладі.

Список використаної літератури

1. Алтайцев А. М. Учебно-методический комплекс как модель организации учебных материалов и средств дистанционного обучения / А. М. Алтайцев, В. В. Наумов // Материалы второй республиканской научно-практической конференции. Университетское образование: от эффективного преподавания к эффективному учению. – Минск : ПроPILEI, 2002. – С. 229–241.
2. Практические аспекты реализации многоуровневой системы образования в техническом университете: Организация и технологии обучения / Ю. В. Попов, В. Н. Подлеснов, В. И. Садовников [и др.] // Новые информационные технологии в образовании: Аналитические обзоры по основным направлениям развития высшего образования. – М. : НИИВО. – Вып. 9. – С. 15–24.

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

**Непорада К.С., Тарасенко Л.М., Нетюхайло Л.Г., Білець М.В., Омельченко О.Є.,
Сухомлин А.А., Гордієнко Л.П., Слободяник Н.М., Микитенко А.О.**

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Наведені приклади використання сучасних інноваційних освітніх технологій у організації позааудиторної самостійної роботи студентів на кафедрі медичної, біоорганічної та біологічної хімії.

Ключові слова: біологічна хімія, кафедра медичної, біоорганічної та біологічної хімії, інноваційні освітні технології, самостійна робота студентів.

Провідна мета освітнього процесу вищої школи в умовах глобалізації, інформатизації та інтеграції світової спільноти - це підготовка фахівців і формування творчих особистостей, здатних до самостійної роботи, які вміють діяти в нестандартних ситуаціях і відчують потребу в безперервній освіті. Нові інформаційні умови зумовлюють упровадження в навчальний процес новітніх технологій навчання. Викладання біологічної хімії не є винятком. Біохімія – це наука, з одного боку, консервативна, яка базується на знаннях з основних принципів метаболізму в нормі та при патології, а з іншого боку, фундаментальні знання все більше і більше поповнюються новими даними з